

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

VILNIAUS R. PAGIRIŲ GIMNAZIJOS IŠORINIO VERTINIMO TUMPOJI ATASKAITA

IŽANGA

Vizito laikas – 2018 m. kovo 26–30 d.

Vizito tikslas – mokyklų veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Olivija Saranienė.

Išorės vertintojai: Viktorija Vilūnienė, Vida Lesauskienė, Algirdas Uziala, Virgilijus Žilinskas, Rima Kazlauskienė, Danguolė Tamošiūnienė, Norūna Grybienė, Daiva Norkūnienė.

Išorės vertintojai stebėjo 182 Vilniaus r. Pagirių gimnazijos (toliau – gimnazijos) ugdomąsias veiklas – 172 pamokas, keletą neformaliojo švietimo užsiėmimų ir kitų veiklų. Išorinio vertinimo metu gilintasi į mokinių, mokytojų veiklą pamokose, gimnazijos vadovų ir aptarnaujančio personalo darbą, jie stebėti natūralioje aplinkoje. Vizito metu išorės vertintojai kalbėjosi su mokyklos darbuotojais, savivaldos institucijų atstovais, mokiniais, mokinių tėvais, analizavo kai kuriuos gimnazijos veiklos, mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentus, NMVA, NEC, ŠVIS ir Vilniaus r. savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus pateiktą informaciją.

I. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Vilniaus r. Pagirių gimnazija – bendrojo ugdymo įstaiga, įgyvendinanti priešmokyklinio, pradinio, pirmos ir antros dalies pagrindinio, vidurinio ugdymo ir neformaliojo švietimo programas. Gimnazijos savininkas – Vilniaus rajono savivaldybė.

Gimnazijos ugdymo procesas vyksta sutvarkytose, estetiškose ir funkcionaliose erdvėse. Tinkamai įrengti ir aprūpinti dauguma kabinetų, klasių, puikias ugdymosi galimybes suteikia biblioteka, salės ir kitos erdvės. Bendruomenės nariai saugo ir puoselėja gimnazijos patalpas, puošia jas mokinių darbais. Išorės vertintojai pastebėjo, kad dėl didelio klasių ir laikinųjų grupių skaičiaus juntamas tinkamų patalpų stygius, kai kurios pamokos vyksta ankštuose kabinetuose, mokytojai turi reikiamas priemones nešiotis su savimi, nes dirba skirtinguose kabinetuose.

Pagirių gimnazija pasižymi gerais akademiniais ir neakademiniais rezultatais, strategijos ir veiklos kryptingumu, bendruomeniškumu, demokratiškumu. Vertintojų surinkta informacija leidžia teigti, kad šioje mokykloje nuoširdžiai rūpinamasi mokiniais, tinkamai ugdomas jų socialumas, lyderystė, stiprinamos dalykinės ir bendrosios kompetencijos. Jokių mokinių nesutarimų, konfliktų išorinio vertinimo metu nepastebėta. Tai nemenkas mokytojų, klasių vadovų, administracijos ir pagalbos mokiniui specialistų nuolatinių pastangų rezultatas.

Gimnazijos veiklos kokybės išorinio vertinimo metu mokėsi 745 mokiniai, buvo 42 klasių komplektai, dirbo 97 pedagogai. Nors dauguma jų nuolat tobulina savo kompetencijas, tačiau ugdymo proceso kaita pereinant nuo mokymo prie mokymosi yra vidutiniška, dalis mokytojų dirba taikydami tradicinius, mokinių aktyvumo ir įsitraukimo neskatinančius metodus. Atsižvelgdama į išorinio mokyklos veiklos kokybės vertinimo išvadas, Pagirių gimnazijos bendruomenė turėtų susitelkti į pamokos, kaip svarbiausios ugdomosios veiklos, tam tikrų aspektų tobulinimą, didesnę dėmesį pirmiausia skiriant mokinių savivaldų mokymąsi skatinančių ugdymo metodų ir būdų taikymui, ugdymo diferencijavimui pamokoje, mokinių įsivertinimą ir pažangos fiksavimą stiprinančiam mokytojo ir mokinio dialogui.

II. MOKYKLOS STIPRIEJI IR TOBULINTINI VEIKLOS ASPEKTAI

Stiprieji gimnazijos veiklos aspektai

1. Mokinių socialumas (1.1.1. – 3 lygis). Mokinių savivaldos atstovai džiaugėsi, kad gali tartis su gimnazijos direktore, pavaduotojomis, išsakyti savo nuomonę. Mokiniai įsitraukia į valstybinių švenčių, įsimintinų dienų paminėjimus. Vertinimo metu Teatro dienos skirtose mokinių

teatro premjeroje dalyvavo dalis gimnazijos aukštesniųjų klasių mokinių, pertraukų metu į šventinę programą įtraukta ir dalis pradinėjų klasių mokinių. Mokinių tarybos nariai inicijavo pokalbius su mokiniais dėl atnaujintų erdvių saugojimo ir džiaugėsi, kad bendrų susitarimų bendraamžiai laikosi. Mokyklos mokinių prezidentas aktyviai įsitraukia į ugdymo proceso organizavimą (dalyvauja sudarant pamokų tvarkaraščius), popamokinę veiklą (rengia akcijas, savanorišką veiklą), inicijavo Mokinių tarybos dalyvavimą išorinio vertinimo išvadų pristatyme.

2. Mokyklos pasiekimai ir pažanga (1.2.2. – 3 lygis). Išanalizavus mokyklos mokinių pasiekimų ir pažangos metines ataskaitas matyti, kad 2016 m. bendras gimnazijos mokinių mokymosi vidurkis – 7,8 balo (iš 10), 2017 m. – 7,9 balo, kas rodo, kad auga arba yra išlaikomas visų koncentrų mokinių mokymosi vidurkis. Gimnazijos pažangumo ataskaitos pateikiamos Mokytojų tarybos posėdžiuose, mokykloje analizuojami ir lyginami kelerių metų pasiekimų kaitos duomenys pagal skirtingus koncentrus, parengtos rekomendacijos mokymosi sunkumams mažinti. Gimnazija trejus metus dalyvauja nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime (toliau – NMPP) ir šios ugdymo įstaigos mokinių bendrųjų rezultatų vidurkiai yra aukštesni už Vilniaus r. savivaldybės ir šalies vidurkius. Išanalizavus mokyklos mokinių valstybinių brandos egzaminų (toliau – VBE) rezultatus matyti, kad Pagirių gimnazijos daugumos mokomųjų dalykų egzaminų balų vidurkiai viršija Vilniaus rajono vidutines reikšmes, tačiau yra šiek tiek žemesni už Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų vidurkius. 2017 metais VBE išlaikė visi mokiniai. Pokalbiuose su mokiniais ir jų tėvais išsakytas pasitenkinimas mokyklos indėliu siekiant mokinių poreikių tenkinimo ir ugdymo kokybės. Bendruomenės pasitikėjimą gimnazijos veikla ir jos rezultatais rodo ir didelis norinčiųjų joje mokytis mokinių skaičius.

3. Pagalba mokiniui (2.1.3. – 3 lygis). Gimnazijoje aiškiai susitarta dėl pagalbos teikimo mokiniams ir tai reglamentuota gimnazijos „Pagalbos mokiniui teikimo tvarkos apraše“. Išorės vertintojų pokalbiai su Vaiko gerovės komisija (toliau – VGK), pagalbos mokiniui specialistais atskleidė, kad pedagoginės, socialinės ir psichologinės pagalbos priemonės įgyvendinamos tenkinant mokinių, mokytojų ir tėvų poreikius, planuojant prevencinę, nuoseklią pagalbos mokiniui specialistų ir VGK veiklą. Gimnazijoje suformuota pagalbos mokiniui teikimo komanda. Pagalbą pamokose teikia dalykų mokytojai, mokytojo padėjėjas ar specialusis pedagogas, specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams organizuojami individualūs, grupiniai užsiėmimai. Dirbant su mokiniais, turinčiais specialiųjų ugdymosi poreikių, atsižvelgiama į mokinio galias, gebėjimus, ypatingas jų savybes, taikomos įvairios terapinės priemonės (smėlio, muzikos, dailės), žaidybinės veiklos (piešimas pagal kito pasakojimą, piešimas ant gamtinės medžiagos), vykdomos įvairios praktinės veiklos. Užsiėmimų metu skatinama daugiajuslė (multisensorinė), dėmesį lavinanti ir kalbinę veiklą skatinanti patirtis. Mokiniai, turintys mokymosi sunkumų, skatinami dalyvauti rajoniniuose konkursuose (pvz., kalbinės raiškos konkurse „Paraidžiui“, meninės raiškos konkurse „Pavasario simfonija“), kuriuos šiems mokiniams organizuoja Vilniaus rajono Pedagoginė psichologinė tarnyba.

4. Ugdymas mokyklos gyvenimu (2.3.2. – 4 lygis). Aktyviai dalyvaudami savivaldoje mokiniai ugdomi socialinius gebėjimus, mokosi veikti komandoje, atsiskleidžia kaip būsimi lyderiai. Mokinių tarybai vadovauja Mokyklos prezidentas, kuris bendruomenės narių išskirtas kaip stiprus, pozityvus lyderis. Gimnazijoje netrūksta įvairių įdomių būrelių, kuriuos lanko 63 proc. mokinių. Bendruomenės atstovai džiaugėsi pramoginių šokių kolektyvo „Džangas“, teatro studijos, choro „Gluosnis“, nepamokinių veiklos grupių „Kepyklėlė“, „Jaunieji programuotojai“ veikla. Mokiniai aktyviai įsitraukia į projektus („Gyvenu laisvai“), edukacines išvykas, akcijas („Atmintis gyva, nes liudija“, „Veiksmo savaitė be patyčių“, „Cigaretėms – ne“). Į gimnazijos renginius (Šeimos kino vakarus, Kaziuko mugę, Lietuvos Nepriklausomybės šimtmečio minėjimą) įtraukiamos mokinių šeimos ir vietos bendruomenė. Gimnazijoje organizuojamos prasmingos veiklos: labdaros akcija „Pyragų diena“ beglobiams gyvūnams paremti, skatinama savanorystė (veikla Senjorų klube, dalyvavimas programoje The Duke of Edinburgh's International Award (arba DofE apdovanojimai), ugdančios humanistines vertybes. Gimnazijoje vykdomas socialinis ir emocinis ugdymas teigiamai veikia mokinių gyvenimo kokybę, formuoja atsakingą požiūrį į gyvenimą ir mokymąsi.

5. Ugdomosios aplinkos estetiškumas (3.1.2 – 3 lygis). Gimnazijoje prieš pusmetį baigta pastatų išorės ir vidaus renovacija, dėl to patalpų apšvietimas, vėdinimas, šildymas nuo šiol yra palankus mokytis. Šiuolaikiškai įrengta biblioteka ir skaitykla pakankamai aktyviai naudojamos

mažesnių mokinių grupių ugdymui. Mokiniais sudarytos tinkamos sąlygos pasidėti mokymo priemonės ir jomis naudotis. Išorinio vertinimo savaitę pasitvirtino gimnazijos pateikta informacija, kad „dauguma erdvių funkcionalios, kabinetai lengvai pertvarkomi ir pritaikomi skirtingiems ugdymo(si) poreikiams: jungtinėms pamokoms, popamokinei veiklai, individualiam, grupių darbui, mokymuisi su mokytojais ar savarankiškai.“ Neįprastą, bet šiuolaikišką aplinką kuria klasių ir kabinetų durys su stiklais. Kabinetuose, koridoriuose parinktos švelnios, tinkamos spalvos, sutvarkytos poilsio ir aktyvaus laisvalaikio erdvės (pastatyti suoliukai koridoriuose, minkštasuoliai bibliotekoje, atnaujintos aktų ir sporto salės, yra televizorius), visa tai atitinka mokinių poreikius ugdytis, ilsėtis, bendrauti, kuria gerą nuotaiką, jausmą, ugdo bendrumo jausmą.

6. Mokymasis ne mokykloje (3.2.1. – 4 lygis). Mokytojai organizuoja realaus pasaulio pažinimu pagrįstą ugdymą ne tik mokyklos teritorijoje, bet ir už mokyklos ribų, taip aktualizuodami ugdymą bei mokiniams sudarydami galimybių įgyti įvairesnės patirties, mokytis / būti mokomiems įvairesnių žmonių – organizuotos ekskursija į LR Seimo rūmus, studijų muges, universitetus. Pokalbių su Mokinių ir Mokytojų tarybomis metu paaiškėjo, kad gimnazijoje vyksta „tiltas“ su Pensilvanija: mokiniai kiekvieną savaitę su bendraamžiais iš JAV 45 min. kalbasi pasirinkta tema (apranga, pomėgiai, valstybinės šventės), rengia prezentacijas, diskutuoja. Mokiniai susidraugauja, bendrauja ir socialiniuose tinkluose. Pokalbiai su mokiniais, mokytojais, administracija, mokyklos tinklalapyje pateikta informacija apie edukacines išvykas, susitikimus su įvairiais žmonėmis, mokymą(si) įvairiose įstaigose leidžia tvirtinti, jog mokytojai domisi ugdymo netradicinėse aplinkose galimybėmis, analizuoja ir planuoja mokinių mokymą(si) už mokyklos ribų, nors savo ilgalaikiuose planuose to nefiksuoja. Toks mokymasis skatina mokinių asmeninę pažangą, ugdo savivaldų mokymąsi, bendrąsias kompetencijas, socialumą, stiprina mokymosi motyvą, kelia mokinių savivertę, gerina savijautą, elgesį ir tarpusavio santykius.

7. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai (4.1.1. – 4 lygis). Veiklos kryptingumas išskirtinis. Gimnazijos misija, vertybės, prioritetai, planuose numatyti tikslai, uždaviniai, priemonės kryptingai orientuoti į ateities iššūkius švietimui. Akivaizdžios kryptingos jų sąsajos su Valstybinėje švietimo 2013–2022 m. strategijoje numatytais pedagoginės bendruomenės narių nuolatinio veiklos apmąstymo, darbo rezultatyvumo, duomenų analize grįstos vadybos ir lyderystės, kiekvieno mokinio individualių gebėjimų sklaidos prioritetiniais aspektais bei mokymosi paradigmos plėtros principais. Gimnazijos strategija dera su Geros mokyklos koncepcijos principais bei šiuolaikinių švietimo tyrimų rezultatais. Gimnazijos vizijos įgyvendinimas kryptingai atsispindi 2017–2021 m. strateginiame plane bei 2017 ir 2018 m. veiklos planuose. Vertintojai daro išvadą, kad gimnazijos veiklos kryptingumas sudaro išskirtines sąlygas gimnazijai siekti pažangos įvairiose veiklos srityse.

8. Lyderystė (4.1.2. – 4 lygis). Lyderystė – viena iš gimnazijos deklaruojamų vertybių. Remiantis pokalbių su gimnazijos administracija, savivaldos, Iniciatyvių mokytojų klubo ir Iniciatyvių tėvų klubo atstovais duomenimis, darytina išvada, kad visiems bendruomenės nariams sudarytos puikios sąlygos rodyti iniciatyvą, siūlyti idėjas, prisiimti atsakomybę už sprendimus, atsiskleisti jų individualiems gebėjimams, veikti kūrybiškai, teikti rekomendacijas dėl mokyklos veiklos tobulinimo savivaldos institucijose ir darbo grupėse. Pokalbiuose su Gimnazijos tarybos, Metodinės tarybos nariais, mokinių tėvais paaiškėjo, kad ryškiausi lyderiai yra gimnazijos vadovų komanda – direktorė ir pavaduotojos ugdymui. Lyderiais įvardijami ir klasių seniūnai, aktyvios bei iniciatyvios mokytojos, kurios tampa metodinių grupių pirmininkėmis ar Iniciatyvių mokytojų klubo narėmis. Pokalbyje su gimnazijos administracija paaiškėjo, kad gimnazijos valdymo taktika yra „vertikali pagal kuriojamas sritis ir horizontali tautiniu-kultūriniu pagrindu“.

9. Veikimas kartu (4.2.1. – 4 lygis). Pokalbiai su gimnazijos vadovais bei mokytojais atskleidė, kad gimnazijos vadovai skatina veiksmingą įvairaus lygio bendruomenės bendravimo ir bendradarbiavimo kultūrą diskutuojant ir tariantis dėl strateginių tikslų, strategijos įgyvendinimo, mokinių ugdymo(si) organizavimo, pažangos ir pasiekimų vertinimo: bendru sutarimu parengtos ir apsvaistytos ugdymo(si) veiklos rekomendacijos ir nuorodos, 2017 m. išgryninta nauja gimnazijos vizija, susitarta dėl artimiausios realios veiklos perspektyvos ir parengta nauja strategija. Bendru sutarimu parengtos ir apsvaistytos ugdymo(si) veiklos rekomendacijos ir nuorodos: gabių mokinių mokymo(si) modelis, šiuolaikinės pamokos bruožų turinčios pamokos planavimo rekomendacijos, asmeninės mokinių pažangos ir pasiekimų pamatavimo ir fiksavimo įrankiai, kuriuos taiko klasių

vadovai. Pokalbių metu surinkti duomenys patvirtino, kad gimnazijos bendruomenė (mokytojai, specialistai, aptarnaujantis personalas, mokiniai) laiko save viena, darnia, veikiančia išvien, draugiška komanda. Beveik visi mokytojai teigė, kad būtent dirbdami kaip komanda jie pasiekė tai, kokia dabar yra jų mokykla. Iniciatyvių mokytojų klubo nariai teigė: „*vienas negali būti karys. Būdami komandoje mes vienas kitą papildome, auginame, skatiname tobulėti, o tuo pat metu tobulėjame ir patys.*“

10. Mokyklos atvirumas (4.2.3. – 3 lygis). Gimnazija yra atvira bendravimui, bendradarbiavimui, socialinių ryšių užmezgimui ir puoselėjimui. Geri mokyklos ryšiai su Vilniaus rajone esančiomis švietimo įstaigomis – gimnazijos socialinėmis partnerėmis, su kuriomis vykdoma įvairiapusė veikla: kultūrinė (konkursai, bendri renginiai miesto bendruomenei), profesinio tobulėjimo (metodinės konferencijos, atvirų pamokų stebėjimas), socialinė (paramos ir pagalbos akcijos), pilietiškumo ugdymo (valstybinės šventės, mokinių tarybų susitikimai). Gimnazija puoselėja tarptautinio bendradarbiavimo ryšius su JAV ambasada, JAV ugdymo įstaigomis, Lenkijos ambasada ir Varšuvos mokykla Nr.116 (projektai, abipusiai vizitai, edukacija). Šie ryšiai itin praturtina ugdymąsi, plečia akiratį, ugdo dalykines ir bendrąsias kompetencijas. Socialiniai partneriai (Lietuvos edukologijos universiteto Profesinių kompetencijų tobulinimo institutas, Ugdymo plėtotės centras, M. Riomerio teisės universitetas, Asociacija „Kūrybinės jungtys“, Vaikų teisių apsaugos tarnybos (VTAT), Vilniaus r. Pedagoginė psichologinė tarnyba, Vilniaus r. savivaldybės Administracijos švietimo skyrius ir kt.) padeda įgyvendinti strateginius gimnazijos tikslus.

Tobulintini gimnazijos veiklos aspektai

1. Pažangos pastovumas (1.2.1. – 2 lygis). Pamokų stebėjimo protokoluose fiksuota pagrindžianti informacija leidžia teigti, kad tik dalies pamokų uždaviniai formuluoti keliant mokiniams įveikiamus, tačiau pastangų reikalaujančius iššūkius; dėl nepanaudotų ugdymo turinio diferencijavimo ir individualizavimo galimybių tik dalies mokinių bendrųjų ir dalykinių kompetencijų lygis atitiko jų individualias galias; nesuformuluoti konkretūs, aiškūs, pamatuojami užduočių, veiklų vertinimo ir įsivertinimo kriterijai neužtikrino mokinių pažangos pastovumo; pamokos apibendrinimą dažniausiai inicijavo mokytojas, išvardindamas pamokos veiklas, aptardamas emocijas. Mokinių pažangos pastovumą užtikrinti trukdė susitarimų dėl pažangos matavimo pamokoje nesilaikymas. Tai patvirtina ir 2017 m. atlikto mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo duomenys. Sistemingas mokinių pažangos ir pasiekimų matavimas pamokoje, aiškių ir pamatuojamų vertinimo ir įsivertinimo kriterijų formulavimas, efektyvių pamokos apibendrinimo metodų naudojimas padidintų mokinių atsakomybę už mokymosi rezultatus, leistų patirti mokymosi džiaugsmą ir prasmę.

2. Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas (2.2.2. – 2 lygis). Gimnazija, pažindama mokinių poreikius, atskiroms klasėms, grupėms tinkamai taiko įvairias išorinio diferencijavimo kryptis (ugdymo turinys pagal mokinių pasiekimus diferencijuojamas paralelėse klasėse, laikinosiose grupėse). Nepaisant kai kurių su išoriniu diferencijavimu susijusių ugdymo organizavimo sprendimų, gimnazijos įsivertinimo išvadose diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas išskiriami kaip tobulinti veiklos aspektai. Tai parodė ir 2017 metų Mokyklų įsivertinimo ir pažangos anketos rezultatai: teiginio „*Per pamokas aš turiu galimybę pasirinkti įvairaus sunkumo užduotis*“ įvertis – 2,9, teiginio „*Mano vaikas per pamoką gali pasirinkti užduotis pagal savo gebėjimus*“ įvertis – 2,4. Išorės vertintojai konstatuoja, kad šie aspektai išorinio vertinimo metu taip pat buvo nepakankamai sistemingai įgyvendinami ugdomojoje veikloje. Pokalbiuose su Metodine taryba ir VGK išorės vertintojai identifیکavo, kad mokytojai pripažįsta mokinių skirtybes, tačiau organizuodami mokymą(si) pamokoje į tai atsižvelgia nepakankamai. Jei mokytojai, pripažindami mokinių skirtybes, labiau atsižvelgtų į jas organizuodami mokymą(si) pamokoje, dažniau taikytų įvairius nenuolatinius mokinių grupavimo pagal jų mokymosi poreikius būdus, labiau suasmenintų mokymąsi, parengtų užduotis atsižvelgdami į mokinių mokymosi lygius, mokymasis skatintų mokinius keltis individualius ugdymosi tikslus, sudarytų sąlygas rinktis temas, užduotis, problemas, mokymosi būdus ir tempą, mokiniai prisiimtų didesnę atsakomybę už savo mokymąsi, jų pasiekimai būtų geresni, o pažanga spartesnė.

3. Ugdymo metodų ir būdų įvairovė (2.2.2. – 2 lygis). Išorinio vertinimo savaitę 42,1

proc. pamokų taikyti tradiciniai, į mokymą, o ne į mokymąsi orientuoti mokymo metodai. Tai pagrindžia pamokų ir kitų veiklų vertinimas pagal paradigmą: 92-ose pamokose ir kitose veiklose dirbta tradiciškai, 32 pamokose ir kitose veiklose – šiuolaikiškai, 58 pamokose ir kitose veiklose bandyta dirbti šiuolaikiškai. Vertintojai pastebi, kad mokytojai dažnai nebuvo suplanavę mokymo(si) metodų, veiklų, užduočių, kurie tenkintų individualius atskirų mokinių poreikius ir skatintų jų mokymosi motyvaciją. Tradiciniai mokymo metodai ne visada skatino mokinių mokymąsi, trūko aktyvios mokinių veiklos. Dėl šių priežasčių metodų ir būdų įvairovė yra vienas iš gimnazijos tobulintinų aspektų. Mokytojams vertėtų dažniau pamokose taikyti aktyvaus ugdymo metodus, kurie, tikėtina, mokiniams padėtų ne tik geriau įsisąmoninti mokymo turinį, bet ir plėtotų asmeninius, socialinius, komunikacinius, kritinio mąstymo, problemų sprendimo gebėjimus, žadintų smalsumą ir mokymosi džiaugsmą, skatintų prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi.

4. Dialogas vertinant (2.4.2. – 2 lygis). Dalyje stebėtų pamokų (apie 35 proc.)

mokytojai skatino mokinių įsivertinimą, tačiau mokytojo ir mokinio dialogas apie mokymosi sėkmes, nesėkmes buvo nepakankamas. Tiek pradinių, tiek vyresnių klasių pamokose įsivertinimą mokytojai ne visada siejo su mokinių asmeninės pažangos stebėjimu, pasiektų rezultatų apmąstymu ir bendru klasės darbu. 23 proc. stebėtų pamokų mokinių įsivertinimas fiksuotas kaip tobulintinas ir tik 10 proc. – kaip stiprusis pamokos aspektas. Paveikus mokinių įsivertinimas, pagrįstas tinkamu dialogu, įsivertinimo kaip savivokos skatinimas, kai mokiniai suprato, ko iš jų tikimasi, gebėjo įsivertinti, nebijojo klysti, mokėsi iš klaidų, gebėjo argumentuoti savo sėkmes ar nesėkmes ir prašyti pagalbos stebėtas dalyje pamokų. Jeigu mokytojai, planuodami ugdomąjį procesą, numatytų aiškius vertinimo ir įsivertinimo kriterijus, pamokos pradžioje aptartų juos su mokiniais, taikytų įvairesnes išmokimo tikrinimo formas, mokinių įsivertinimą grįstų dialogu apie mokymosi sėkmes ir nesėkmes, dažniau akcentuotų asmeninę pažangą, sudarytų galimybes analizuoti ir vertinti savo išmokimą, tikėtina, kad sustiprėtų daugumos mokinių mokymosi motyvacija, atsakomybė už savo mokymąsi, o tai turėtų teigiamos įtakos mokymo(si) kokybei.

5. Mokymasis virtualioje aplinkoje (3.2.2. – 2 lygis). Iš pokalbių su Metodine taryba, administracija, atskirais dalykų ir pradinių klasių mokytojais bei dokumentų analizės vertintojai sužinojo, kad gimnazijos bendruomenė suvokia šiuolaikinės pamokos, skaitmeninio turinio ir IKT naudą pamokos kokybei, mokinių mokymuisi, motyvacijai, jų mokymosi rezultatams, pasiekimams. Vienas iš strateginių gimnazijos tikslų susijęs su šiuolaikiškos ir mokinių pasiekimus skatinančios virtualios aplinkos sukūrimu, siekiant tikslingo mokymo(si) virtualiose aplinkose. Nors gimnazijos bendruomenė yra pajėgi ir potenciali IKT, virtualių aplinkų, skaitmeninio turinio vartotoja, tačiau, išanalizavus 172 stebėtų pamokų protokolus, nustatyta, kad tik dalyje (32,5 proc.) pamokų (N=56) fiksuotas IKT priemonių taikymas. Vertintojai nustatė, kad mokytojai pavienėse pamokose naudodamiesi IKT įgalino mokinius mokytis aktyviai, IKT naudojo uždavinio demonstravimui, užduočių pristatymui, ugdymo turinio plėtimui, kartojimui, žinių gilinimui. Remdamiesi apibendrintais stebėtų pamokų duomenimis, vertintojai teigia, kad šiuolaikinių IKT naudojimas gimnazijoje nėra nuolatinė praktika, nors gimnazijos bendruomenė akivaizdžiai pajėgi dirbti gerokai moderniau, todėl tikslinga planingiau ir nuosekliau mokytis vieniems iš kitų, ypač iš pradinių klasių mokytojų, pasitelkiant į pagalbą Iniciatyvių mokytojų klubą. Mokytojams verta tobulinti kvalifikaciją virtualių erdvių, išmaniųjų lentų, mobiliųjų įrenginių panaudojimo ugdymo procese galimybių klausimais. Tikėtina, kad tuomet mokytojai labiau pasitikės savo jėgomis, greičiau, didesne apimtimi, tikslingiau, paveikiau panaudos IKT priemones ir virtualias erdves.